VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Onderwerp:	De gemeente Deurne als Fairtrade gemeente
Registratienummer:	1328654
Op voorstel B&W d.d.:	28 maart 2023
Datum vergadering:	9 mei 2023
Portefeuillehouder:	Tom Oomen
Rol gemeenteraad:	Kaderstellend

Voorstel in het kort

Te bevestigen dat de Fairtrade principes onderdeel blijven van aanbestedingen en het duurzaam inkoopbeleid.

Samenvatting

In de begroting van 2023 heeft de Raad benoemd dat het belangrijk is om initiatieven vanuit de samenleving te ondersteunen en op natuurlijke momenten verduurzaming te faciliteren. Daarnaast kopen we maatschappelijk verantwoord in. Dit sluit aan bij het Fairtrade gedachtegoed. Door uit te spreken dat de gemeente Deurne voor Fairtrade is, bevestigen we dat we volgens de Fairtrade-principes te blijven werken. Om het keurmerk van "Fairtrade Gemeente" te behalen dienen we ons:

1. uit te spreken voor Fairtrade.

Bijlagen

1. Overzicht sustainable development goals
2. Overzicht Fairtrade en duurzame winkels, bedrijven en maatschappelijke organisaties.
3. Inkoopbeleid gemeente Deurne
4. Commissieadvies

Gemeente Deurne

Nr. 37/1328654

AAN DE RAAD,

1. Inleiding

In de begroting van 2023 heeft de Raad benoemt dat het belangrijk is om initiatieven vanuit de samenleving te ondersteunen en op natuurlijke momenten verduurzaming te faciliteren. Daarnaast is in het inkoopbeleid (bijlage 3) van de gemeente vastgelegd dat we maatschappelijk verantwoord inkopen. Het expliciet bevestigen dat we blijven werken en inkopen volgens de fairtrade principes sluit hierop aan.

Wat houdt Fairtrade in?

Fairtrade helpt boeren en werknemers in ontwikkelingslanden een betere plek te verwerven in de handelsketen. Op die manier kunnen ze leven van hun werk en investeren in een duurzame toekomst. Fairtrade is een wereldwijde beweging en een keurmerk.

Veel kleinschalige boeren in Azië, Afrika en Zuid-Amerika verkeren continu in onzekerheid over hun inkomen. De sterk fluctuerende wereldmarktprijs is vaak te laag om het hele gezin te kunnen onderhouden. Hierdoor kunnen ze niet investeren in hun onderneming, de toekomst van hun kinderen en in de gemeenschap. De armoede blijft hierdoor in stand en is hiermee een vicieuze cirkel. Deze wordt door Fairtrade doorbroken door standaarden te zetten die boeren de mogelijkheid biedt om zichzelf te ontwikkelen. Deze zijn van toepassing op het handelen van de gemeente wanneer zij producten inkopen.

Criteria boerenorganisaties

Kopers die producten afnemen bij Fairtrade boerenorganisaties zijn verplicht een minimumprijs te betalen voor hun producten. Wanneer de wereldmarktprijs lager ligt dan de minimumprijs zijn ze alsnog verplicht de minimumprijs te betalen. Op die manier kunnen de boeren hun kosten voor duurzame productie betalen. Daarnaast bieden lange termijn handelsrelaties tussen de boeren en afnemers zekerheid.

Belangrijkste handelscriteria

In het inkoopbeleid en productieproces van organisaties is transparantie belangrijk. Ingrediënten dienen eenvoudig getraceerd te kunnen worden. Alle Fairtrade ingrediënten moeten ingekocht worden bij gecertificeerde bedrijven. Producten bestaande uit een ingrediënt moeten voor 100% Fairtrade gecertificeerd zijn. Voor producten bestaande uit meerdere ingrediënten moet dit ten minste 20% zijn water en zuivel niet meegerekend.

Certificering als Fairtrade gemeente

Om andere organisaties en inwoners te stimuleren te kiezen voor Fairtrade kunnen we de gemeente Deurne laten certificeren als Fairtrade gemeente. Hiervoor dienen we nog aan enkele voorwaarden te voldoen.

Een van de voorwaarden is dat Fairtrade en duurzaamheid is opgenomen in het inkoopbeleid (bijlage 3). Hier is bij de gemeente Deurne al sprake van. Daarnaast koopt de gemeente voor het Huis van de Samenleving al Fairtrade koffie, thee, suiker en cacao in voor de koffieautomaten. Om andere te stimuleren voor Fairtrade te kiezen dient het gemeentebestuur zich expliciet uit te spreken voor Fairtrade. Dit doet de Raad door akkoord te gaan met het raadsvoorstel. Na de certificering als "Fairtrade Gemeente" draagt de gemeente jaarlijks € 1.000,- af aan de Stichting Fairtrade Gemeente NL. De

bijdrage wordt gebruikt voor de campagne en materialen. Daarnaast wordt de lokale campagne ondersteunt in de uitvoering van activiteiten.

De raad wordt gevraagd zich door middel van dit voorstel uit te spreken voor Fairtrade.

2. Voorstel

1. te bevestigen dat de Fairtrade principes onderdeel blijven van aanbestedingen en het inkoopbeleid.

3. Beoogd effect

Door het gebruik van Fairtrade producten in het gemeentehuis stimuleren we andere organisaties dit ook te doen. Op die manier dragen we bij aan inkomenszekerheid van boeren in ontwikkelingslanden. Zij krijgen een minimumprijs voor hun producten. Daarnaast ontvangen zij een Fairtrade premie waarmee zij kunnen doorontwikkelen. Ook moeten zij fatsoenlijke arbeidsomstandigheden naleven zoals die zijn vastgelegd door de International Labour Organisation. Als laatste moeten zij voldoen aan milieueisen. We dragen dus ook bij aan betere arbeidsomstandigheden en een beter milieu door ons te conformeren aan de Fairtrade principes.

4. Argumenten

1.1 De producten die we inkopen en gebruiken worden onder eerlijke handelsvoorwaarden verhandeld met respect voor mens en milieu.
In het inkoopbeleid van de gemeente Deurne is opgenomen dat we maatschappelijk verantwoord inkopen. Dit is in lijn met Fairtrade inkopen.

1.2 We willen bijdragen aan de Fairtrade campagne door het bieden van een faciliterende rol aan het lokale kernteam. Het lokale kernteam kan zich dan op de inhoud focussen.

1.3 Door middel van een financiële bijdrage aan de lokale campagne willen we het Fairtrade kernteam aanmoedigen om nog meer bedrijven en inwoners kennis te laten maken met fairtrade.
Voor het organiseren van activiteiten en de campagne wordt in overleg met het kernteam bekeken welke middelen zij nodig hebben om de activiteiten en de campagne goed zichtbaar te laten zijn.

1.4 Door financieel bij te dragen aan het landelijk campagne bureau kunnen activiteiten ter bevoordeling van Fairtrade uitgevoerd worden en kan de campagne doorontwikkeld worden.
De materialen en activiteiten kan het lokale kernteam gebruiken om de lokale campagne een stap verder te brengen.

5. Kanttekeningen

1.1. Fairtrade gecertificeerde producten zijn iets duurder dan dezelfde producten zonder keurmerk.
De Fairtrade producten die de gemeente inkoopt voor de koffieautomaten zijn iets duurder dan de niet Fairtrade varianten. Echter, de Fairtrade producten worden volgens de Fairtrade eisen ingekocht en gefabriceerd. Ze zijn daarmee beter voor mens, dier en natuur.

1.2. *Wanneer we na het behalen van het keurmerk "Fairtrade Gemeente" dit na twee jaar willen verlengen moeten we aantonen nog steeds aan de voorwaarden te voldoen.*
Dit kost ieder jaar enkele uren werk van de medewerker duurzame samenleving om samen met het kernteam de verlenging aan te vragen

6. Financiën

Wanneer de gemeente Deurne is gecertificeerd als Fairtrade Gemeente draagt de gemeente € 1.000,- per jaar af aan de Stichting Fairtrade Gemeente NL.

De bijdragen voor het lokale kernteam en de landelijke campagne worden betaald uit de gelden voor duurzaamheid.

7. Juridische aspecten

In 2016 hebben 193 wereldleiders 17 werelddoelen, de sustainable development goals, ondertekend. Hier was Nederland ook bij. Hierdoor zijn ook de gemeenten in Nederland aan zet voor de uitvoering van de doelen. Door het verlenen van een financiële bijdrage aan vrijwilligersorganisaties voor het uitvoeren van activiteiten ondersteunend aan de 17 werelddoelen draagt de gemeente bij aan deze doelen.

Het college kan op basis van de "subsidieregeling sustainable development goals Deurne" die op 13 december 2022 door de Raad is vastgesteld, subsidies verstrekken.

In het inkoopbeleid van de gemeente Deurne is opgenomen dat zij maatschappelijk verantwoord inkopen (duurzaam, sociaal en met oog voor het MKB).

8. Relatie Ontwikkelagenda

In de ontwikkelagenda hebben we vastgelegd dat we op alle 17 de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties stappen willen maken. Fairtrade is onderdeel van de Sustainable Development Goals. Fairtrade komt terug in onder andere goal 8 en goal 12. Door in te zetten op Fairtrade dragen we dus bij aan de sustainable development goals.

9. Communicatie en burgerparticipatie

Nadat het keurmerk officieel is behaald wordt de Raad via de griffie uitgenodigd om bij de uitreiking aanwezig te zijn. Het college van B&W wordt hier ook voor uitgenodigd.

Het raadsbesluit wordt bekend gemaakt door het plaatsen van een bericht op de gemeentelijke website, nieuwsbrief, Weekblad voor Deurne en sociale mediakanalen.

Het lokale kernteam communiceert via de eigen kanalen. Dit zijn de eigen website en sociale media. Daarnaast zorgen ze ervoor dat de gemeentepagina op de website van fairtrade gemeenten up-to-date blijft.

10. Vervolg en evaluatie

Na goedkeuring van de aanvraag bij het landelijke Fairtrade campagne bureau in Utrecht mogen we ons officieel Fairtrade Gemeente noemen. Het keurmerk wordt uitgereikt aan burgemeester en wethouder door het landelijk bestuur op een feestelijk moment.
Om het keurmerk te herbevestigen na twee jaar zijn er twee opties. De eerste optie is door aan te tonen dat je nog steeds voldoet aan de criteria 1 t/m 6. De tweede optie is voldoen aan de eisen van criterium 1, 2, 5 en 6 én een verdiepingsplan indienen. Dit dient voor 1 december van 2025 de eerste keer te gebeuren. Afhankelijk van de dan geldende omstandigheden wordt een van de twee paden gekozen.

Gemeente Deurne

Burgemeester en wethouders van Deurne,

De secretaris,	De burgemeester,
R.R.M. Halffman	G.T. Buter

Gemeente Deurne

Nr. 37a/1328654

DE RAAD VAN DE GEMEENTE DEURNE

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 maart 2023, nr. 37;

gehoord het advies van de commissie Omgeving, d.d. 18 april 2023;

gelet op van ;

Overwegende dat:
1.1 De producten die we inkopen en gebruiken onder eerlijke handelsvoorwaarden verhandeld worden met respect voor mens en milieu.

1.2 We willen bijdragen aan de Fairtrade campagne door het bieden van een faciliterende rol aan het lokale kernteam. Het lokale kernteam kan zich dan op de inhoud focussen.

1.3 Door middel van een financiële bijdrage aan de lokale campagne willen we het Fairtrade kernteam aanmoedigen om nog meer bedrijven en inwoners kennis te laten maken met fairtrade.

1.4 Door financieel bij te dragen aan het landelijk campagne bureau kunnen activiteiten ter bevoordeling van Fairtrade uitgevoerd worden en kan de campagne doorontwikkeld worden.

BESLUIT

Vast te stellen dat in de gemeente Deurne de Fairtrade principes onderdeel blijven van aanbestedingen en het duurzaam inkoopbeleid.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 9 mei 2023.

De griffier, De voorzitter,

(R.J.C.M. Rutten) (G.T. Buter)